IMAS
Departament de
Benestar i Drets Socials
Consell de Mallorca

Comissió Activa per a
la Igualtat entre Dones
i Homes

BREU ANÀLISI DELS RRHH DE L'IMAS DES DE LA PERSPECTIVA DE

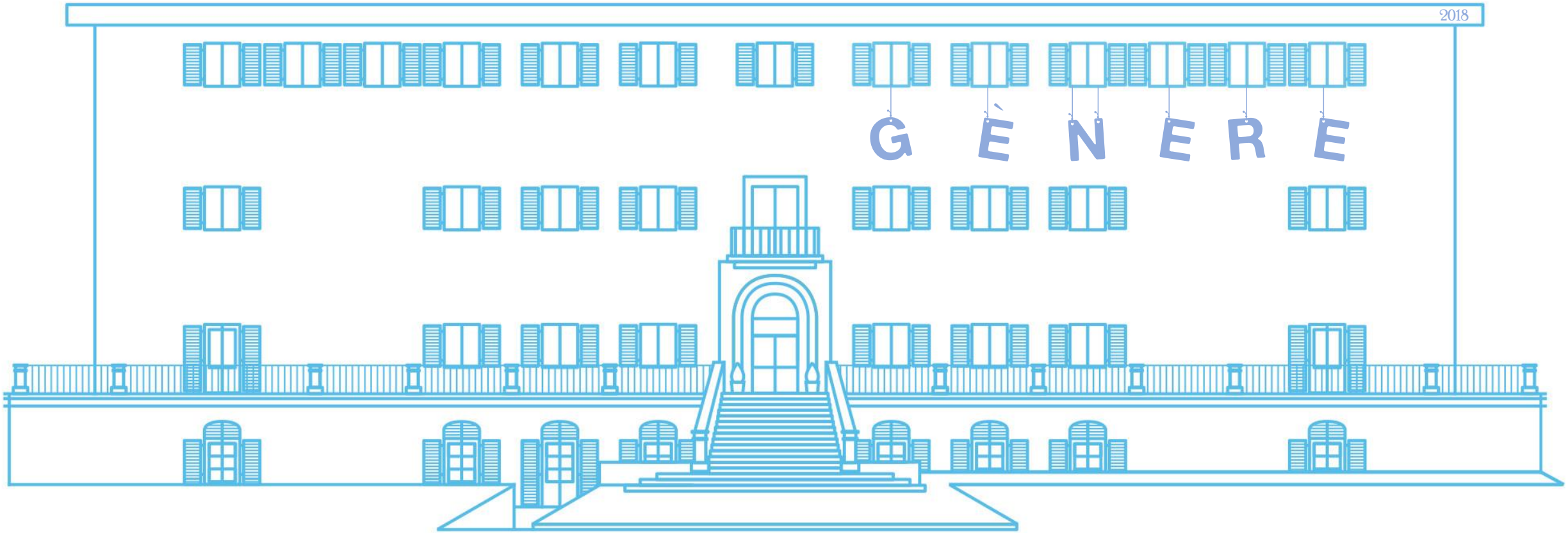

Introducció

Us feim arribar, encara que sigui breument, una anàlisi descriptiva del personal que durant el 2018 va treballar a l'IMAS. Com podeu deduir, i aquí ho constatam, un del trets més significatius d'aquesta institució és la segregació horitzontal,* ja que el 79 % del personal que va treballar a l'IMAS durant el 2018 foren dones.

Aquest document respon a la tasca encetada el 2018 per la Comissió Activa per a la Igualtat (i que actualment depèn del Comitè per a la Igualtat entre Dones i Homes de l'IMAS) amb l'únic objectiu de conèixer la situació en matèria d'igualtat entre dones i homes del personal de l'IMAS. Per això, hem volgut començar fent una diagnosi qualitativa i identificar les fonts de dades quantitatives que ens permetessin extreure la informació significativa i, alhora, fer una anàlisi demogràfica en funció de les diferents àrees de la nostra institució.

Aquesta anàlisi és una primera passa per aprofundir en criteris i propostes que promoguin la igualtat en l'àmbit de l'ocupació pública, on la transparència i la transferència del coneixement, fet que suposa disposar d'elements de comprensió de la realitat, són un imperatiu que ha de complir tota Administració moderna i innovadora.

(*) SEGREGACIÓ HORIZONTAL

Concentració del nombre de dones i/o d'homes en ocupacions i sectors específics. És el que coneixem per "treballs típicament femenins" (secretàries, infermeres, etc.) i "treballs típicament masculins" (mecànics, conductors, etc.).

Treballadors i treballadores a l'IMAS (2018)

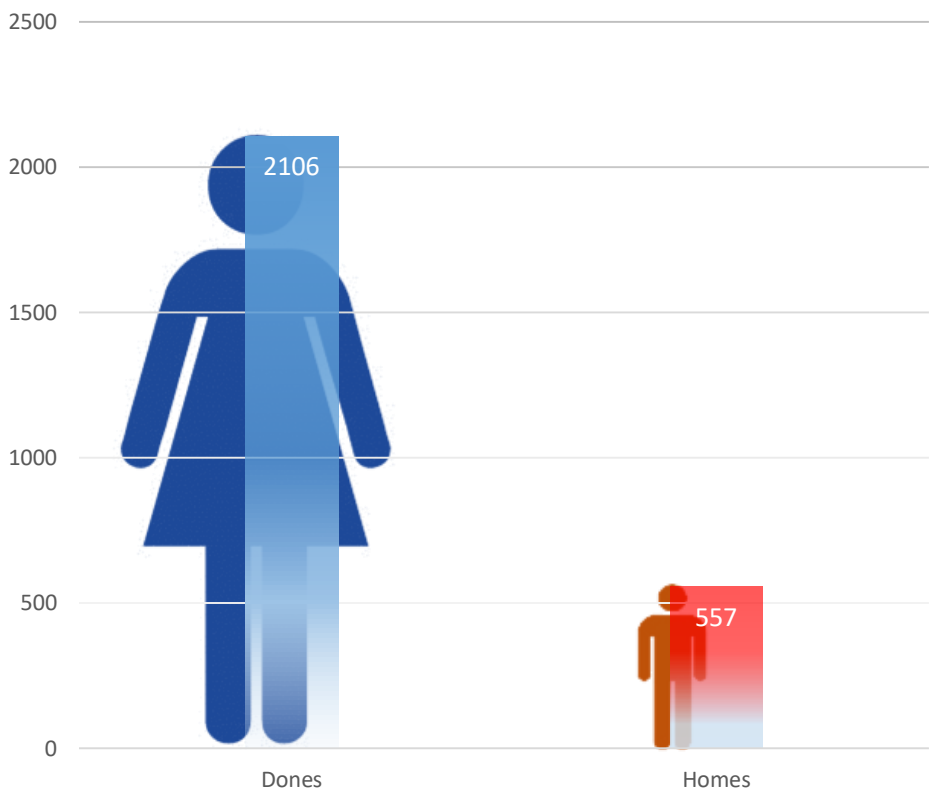

Percentatge de treballadors i treballadores a l'IMAS (2018)

L'Institut Mallorquí d'Afers Socials (en endavant, IMAS) és una institució amb domini clar de personal femení. En aquest sentit, de les 2.663 persones que treballaren durant el 2018 en el Departament de Benestar i Drets Socials del Consell de Mallorca, menys d'una quarta part són homes: concretament, l'IMAS disposà de 556 treballadors i 2.106 treballadores.

Distribució de treballadores i treballadors de l'IMAS per àrees

Aquesta tendència la trobam a totes les àrees de l'IMAS, sense excepció. A l'Àrea d'Atenció a la Dependència és on observam més diferència, ja que de les 1.840 persones contractades just 343 són homes; a l'Àrea de Menors i Família també hi ha un domini clar de personal femení, amb 303 dones en nòmina de l'IMAS enfront dels 75 homes. A la resta d'àrees el nombre de treballadores és pràcticament el doble: concretament, trobam 150 dones enfront de 64 homes a Gerència; 105 dones i just 47 homes a Inclusió Social, i 46 dones i només 25 homes a l'Àrea de Persones amb Discapacitat.

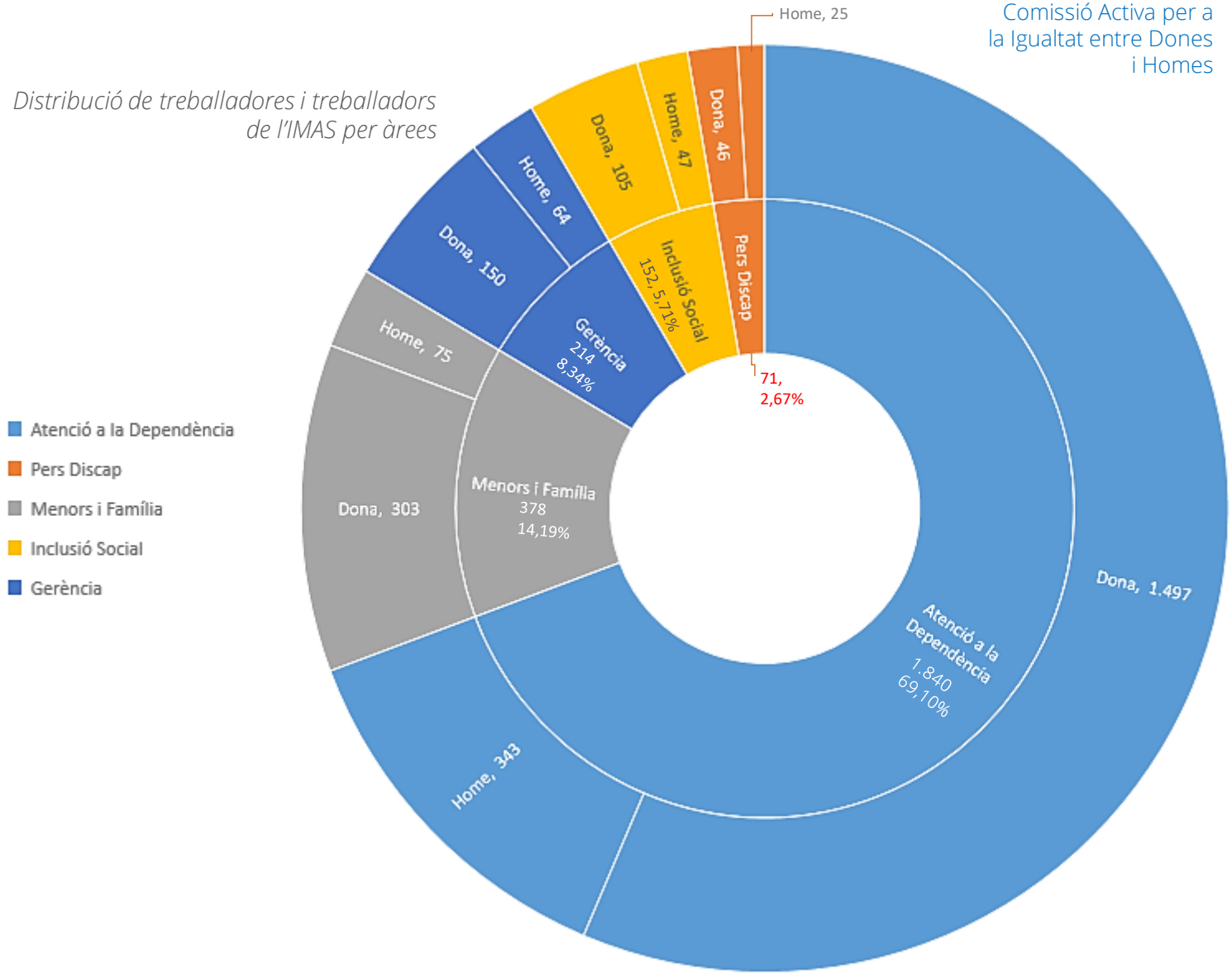

Distribució de treballadores i treballadors de l'IMAS

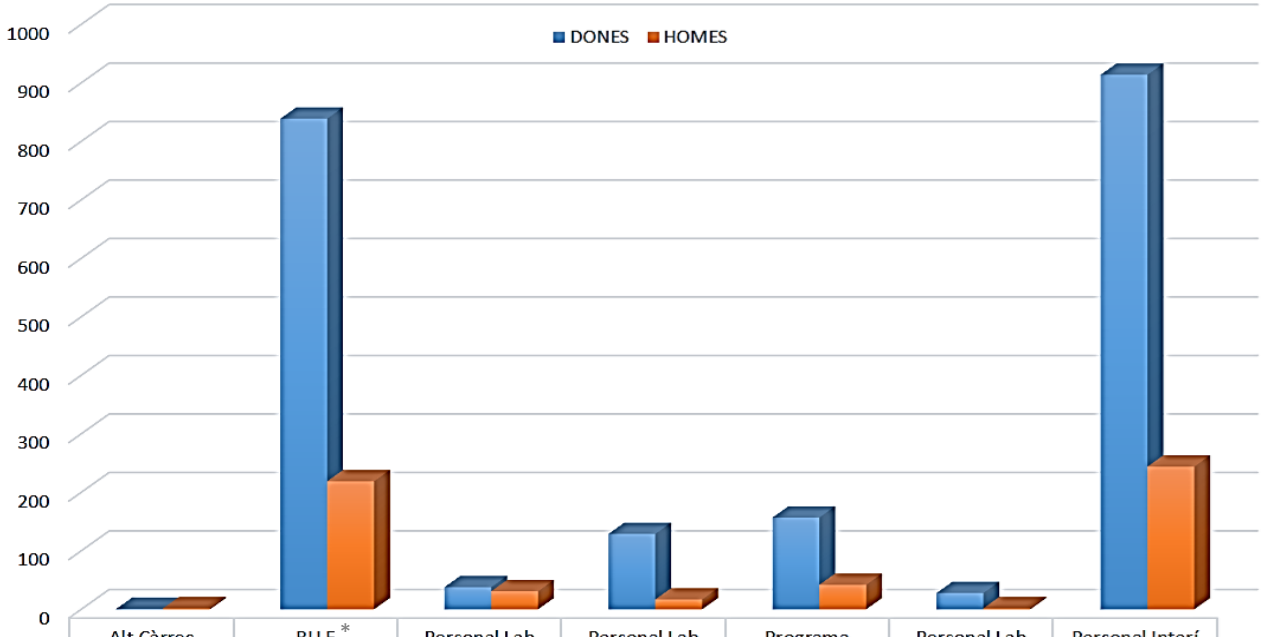

	Alt Càrrec	RLLF *	Personal Lab Temporal	Personal Lab Fundació	Programa Temporal	Personal Lab Res. Miquel Mir	Personal Interí per substitució
DONES	1	839	38	129	157	28	914
HOMES	2	219	31	17	42	2	244

(*) RLLF – Relació de llocs de feina de l'IMAS

No obstant això, no trobam la mateixa tendència a tots els perfils de contractes, ja que, si bé lògicament les dones copen la major part de les tipologies de contractes, si ens referim a personal laboral temporal la situació s'iguala amb 38 dones i 31 homes. D'altra banda, pel que fa als alts càrrecs trobam 2 homes a la zona de dalt de la jerarquia i just 1 dona.

Distribució de treballadores i treballadors de l'IMAS per edat

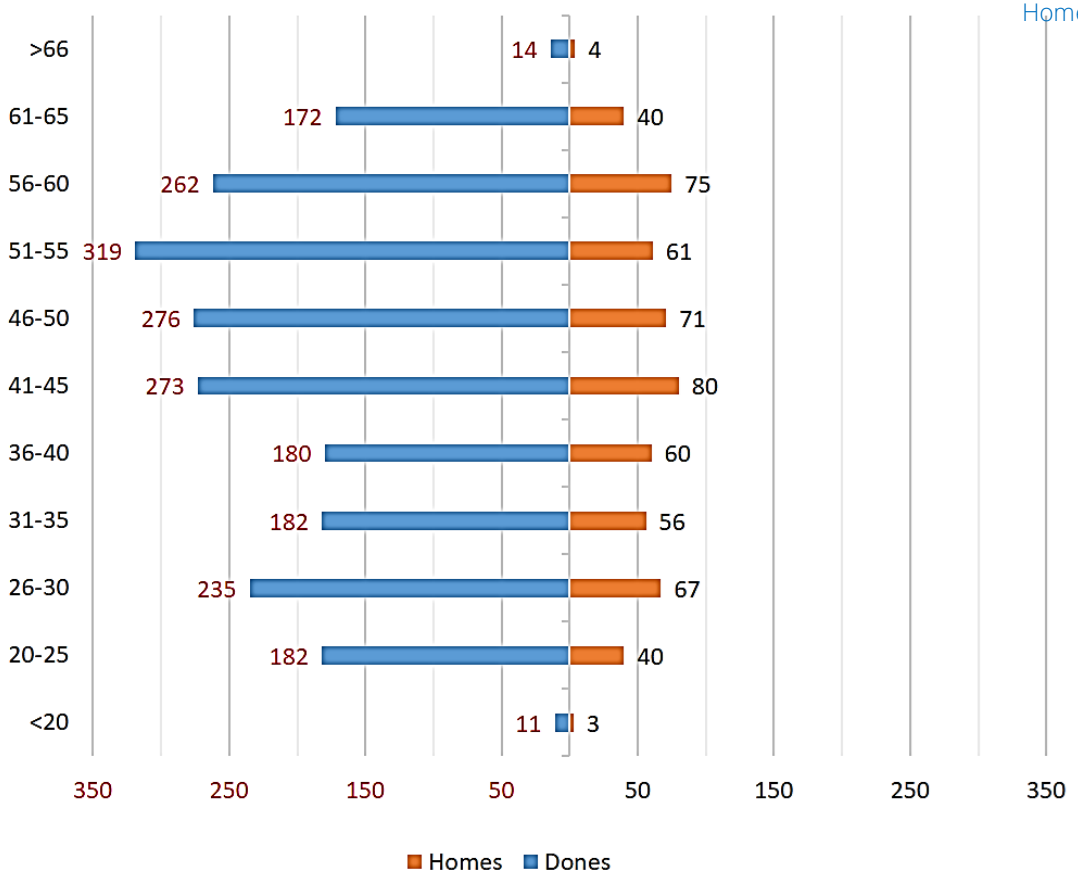

Lògicament, el fet que el nombre de dones que treballen a l'IMAS quadrupliqui pràcticament el nombre d'homes fa que, per franges d'edat, el domini també sigui sempre femení. Així, si observam el personal de l'IMAS en conjunt, trobam clarament un major nombre de personal femení a totes edats, però especialment entre els 41 i els 60 anys, segurament perquè són les edats que tenen la majoria de persones contractades per aquest departament de la institució insular.

Distribució de treballadores i treballadors de l'IMAS per edat i àrea

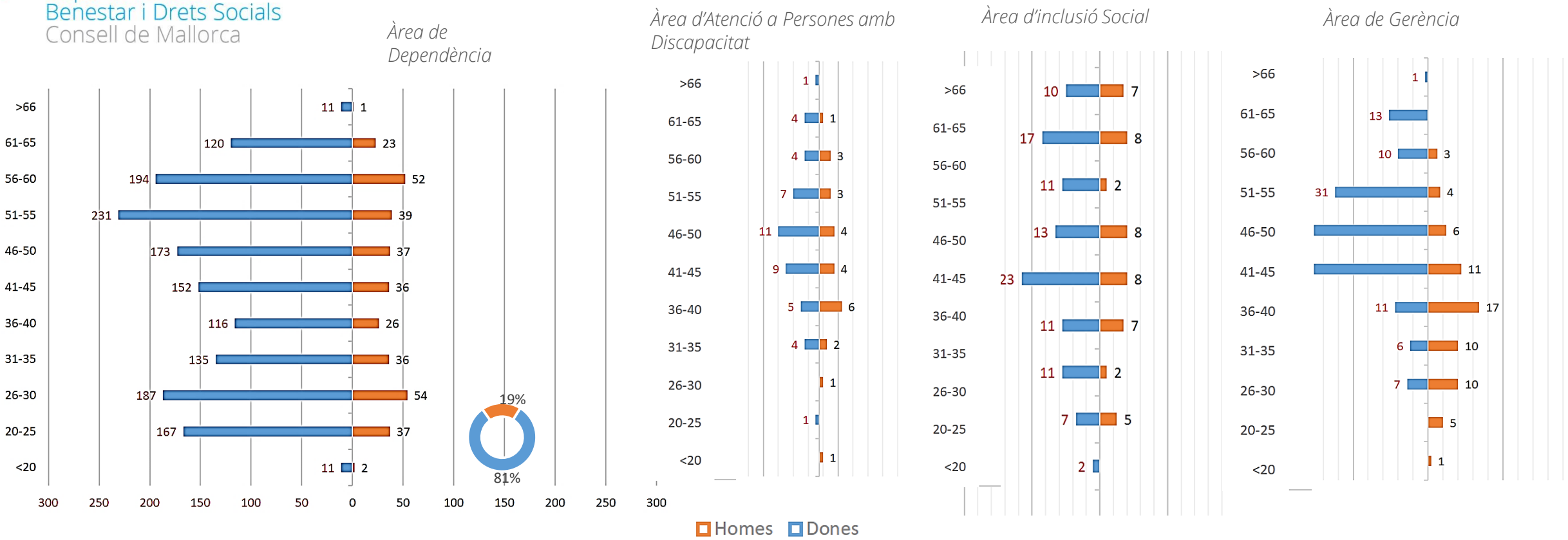

No obstant això, si observam detingudament aquesta anàlisi d'intervals d'edat per àrees, el domini del personal femení no és sempre tan obvi. Lògicament el personal femení domina totes les edats a les àrees on, com hem dit anteriorment, el nombre de dones és clarament superior al d'homes, com poden ser les àrees d'Atenció a la Dependència, amb només un 19 % d'homes, o les àrees de Menors i Família, amb just un 20 % de personal masculí.

A la resta d'àrees, en canvi, podem trobar qualque excepció. Així, per exemple, a l'Àrea de Persones amb Discapacitat no hi ha cap dona menor de 20 anys i sí 1 home, igual que entre els 26 i 30 anys, però entre els 20 i els 25 just hi ha 1 dona i cap home; d'altra banda, trobam igualtat a les franges entre 36 i 40 anys (amb 6 homes i 5 dones) i entre els 56 i 60 (amb 3 homes i 4 dones).

Una altra qüestió que cal analitzar és l'envelliment del personal de l'IMAS per àrees i com afecta tant a l'atenció de les persones usuàries com a les mesures de prevenció de riscos laborals dels treballadors i treballadores.

Àrea de Menors i Família

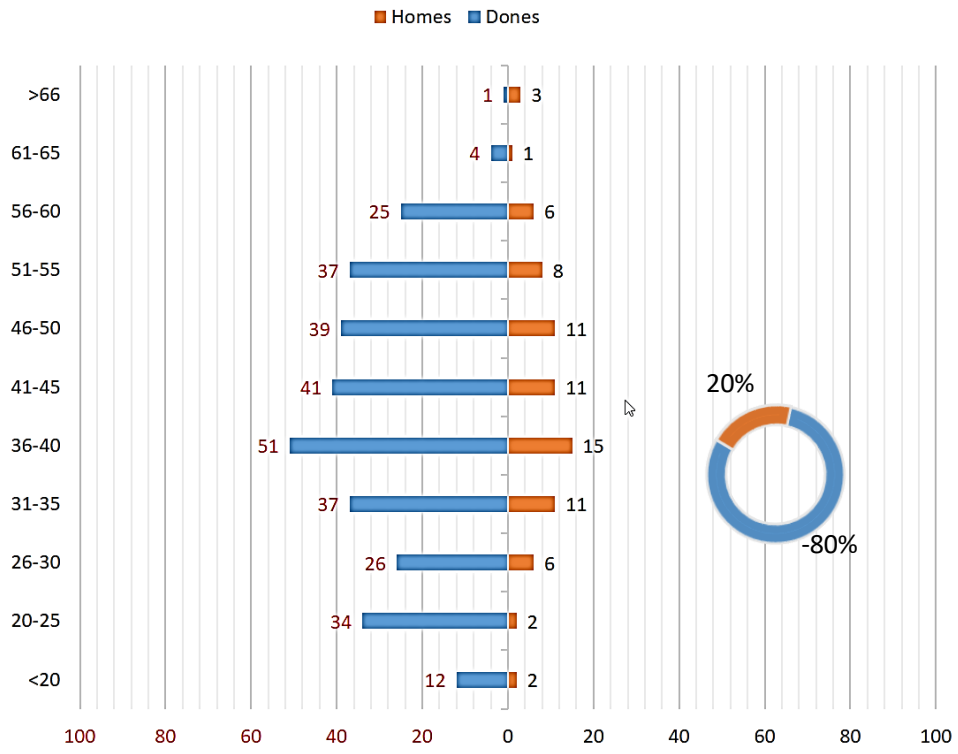

D'una banda, a l'Àrea de Menors i Família trobam que a l'interval d'edat de 36 a 40 anys és el que disposa de més personal, el 17 % de l'àrea, 66 treballadores i treballadores, de les quals 51 són dones i 15 homes. És constatable que, pel que fa als intervals d'edat, un 65 % del personal d'aquesta àrea està per davall dels 46 anys, on 201 són dones i 47 homes (és a dir, el 81 % enfront al 19 %, respectivament).

D'altra banda, a l'Àrea de Gerència (vegeu pàgina anterior) no trobam cap dona menor de 26 anys, però sí 6 homes, una situació que no es produeix a cap altra àrea. Igualment, dels 26 als 41 anys hi ha clarament un nombre major de personal masculí que femení (37 homes enfront de 23 dones), una tendència que canvia radicalment a partir d'aquesta edat fins al punt que, fins i tot, no trobam cap home a partir dels 61 anys i sí 14 dones.

Una altra qüestió que cal analitzar és l'envelliment del personal de l'IMAS per àrees i com afecta tant a l'atenció de les persones usuàries com a les mesures de prevenció de riscos laborals dels treballadors i treballadores (trobam una evidència molt clara a l"rea d'Atenció a la Dependència, on la cura i l'atenció de les persones ateses als centres residencials suposa un esforç físic del personal d'atenció directa.

Distribució de treballadores i treballadors per antiguitat

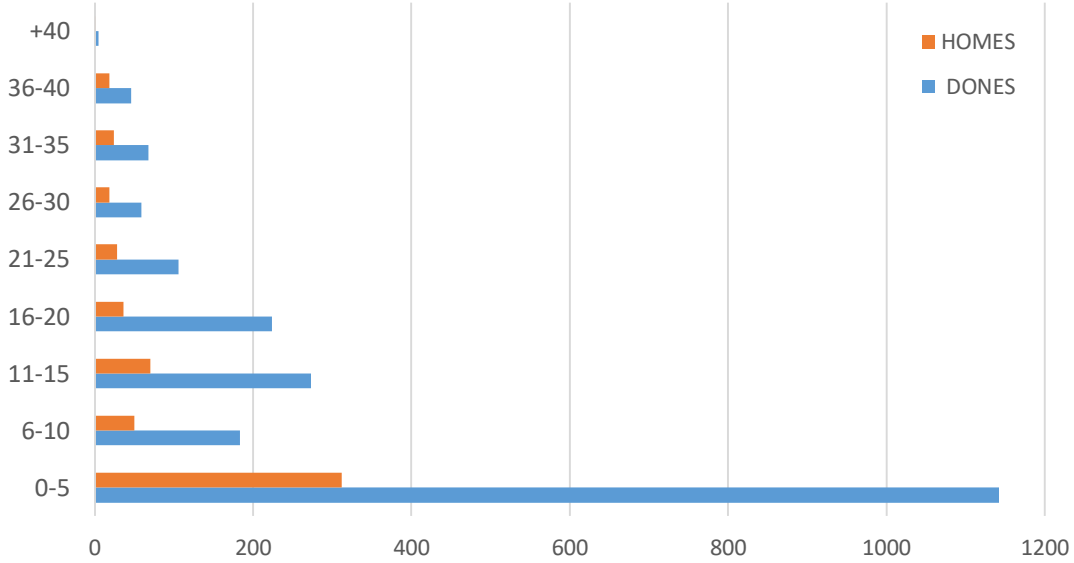

	0-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	+40
HOMES	312	50	70	36	28	18	24	18	1
DONES	1142	183	273	224	106	59	68	46	5

Gràfica de distribució de treballadores i treballadors per antiguitat

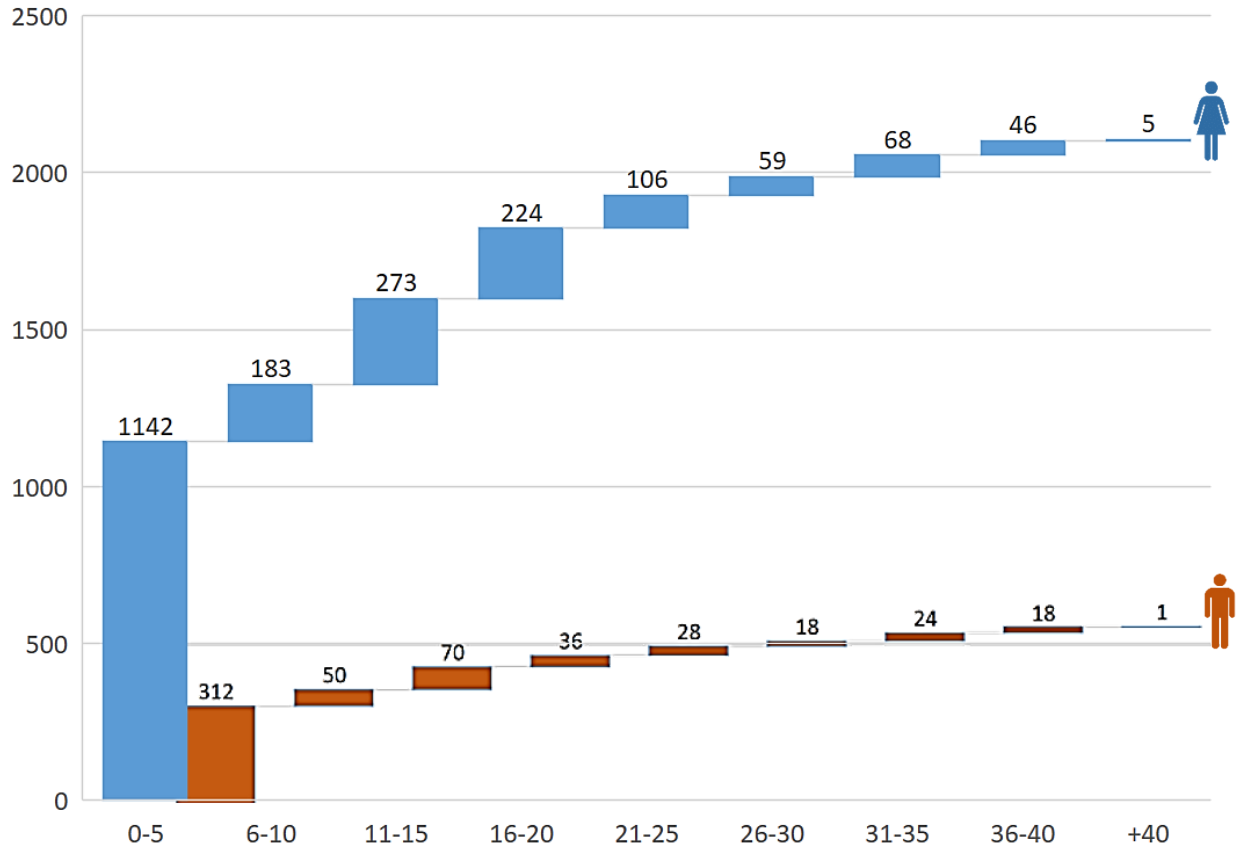

Pel que fa a l'antiguitat del personal de l'IMAS, segons el gràfic podem veure que el domini clar del personal femení enfront del masculí és un fenomen que succeeix des de sempre, ja que el nombre de dones amb més de 40 anys d'antiguitat a l'IMAS ja és superior al dels homes (5 dones per 1 home) i aquesta superioritat es visualitza a tots els nivells d'antiguitat.

Taula de distribució de treballadores i treballadors per grup de cotització

Una situació diferent trobam a la taula de distribució per grup de cotització, ja que les dones just dominen en el grup d'ajudants no titulats, amb un 40,65 % de dones enfront del 25,49 % d'homes o, mínimament, com a auxiliars (6,84 % de dones i 4,85 % d'homes).

A la resta de nivells, el nombre d'homes i dones o la proporció està més o manco equilibrada o trobam un domini de personal masculí, per la qual cosa podem extreure que la gran majoria de dones que treballen a l'IMAS ho fan com a ajudants no titulades o com a auxiliars d'administració.

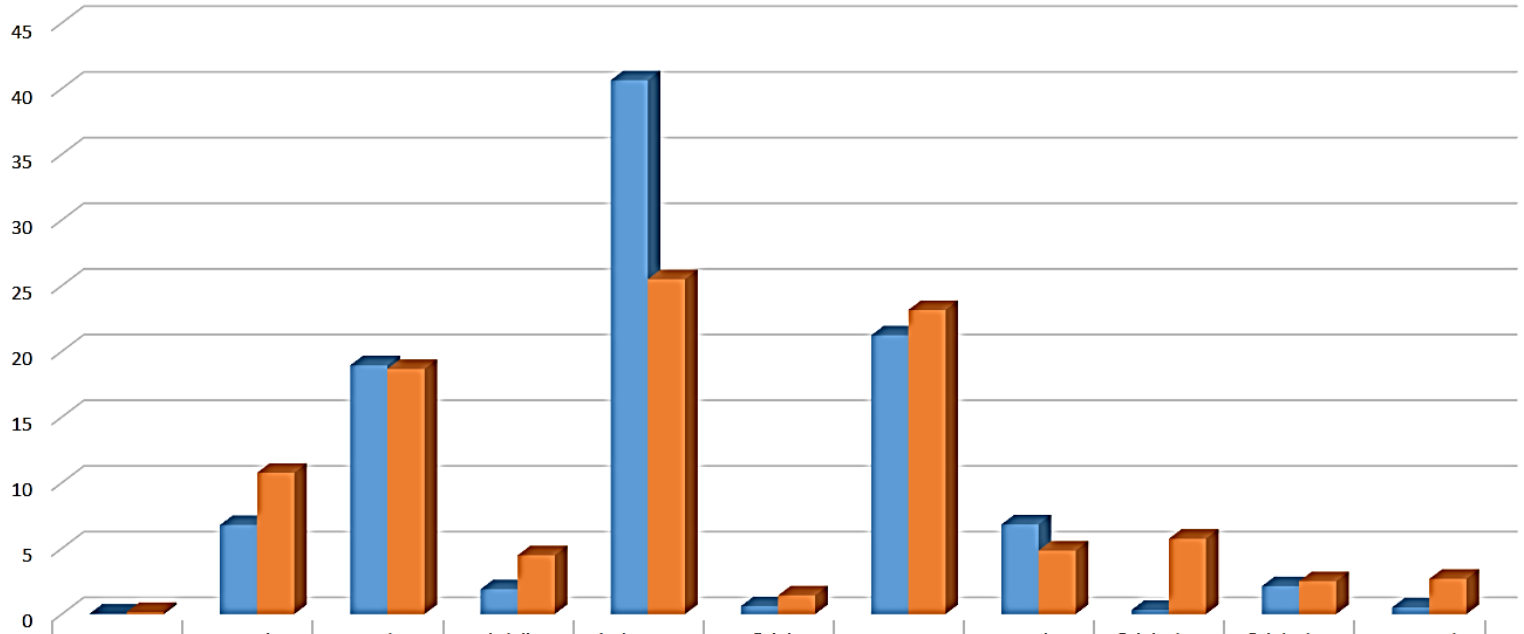

		Eng. i llicenciatura	Eng.Tèc., Pèritatge, Aj.Tit	Cabdalies adm i de taller	Ajudants no titulats	Oficials d'Administració	Grup subaltern/a	Auxl d'Administració	Oficials de 1a i 2a	Oficials de 3a i Esp.	Personal operari
% DONES	0,05	6,79	18,95	1,90	40,65	0,62	21,23	6,84	0,33	2,14	0,52
% HOMES	0,18	10,77	18,67	4,49	25,49	1,44	23,16	4,85	5,75	2,51	2,69

En aquesta línia, crida especialment l'atenció que el percentatge de dones que exerceixen d'oficials de 1a i 2a o de personal operari sigui quasi efímer, ja que un 5,75 % de personal del grup d'oficials són homes i just un 0,33 % dones, mentre que en el cas del personal operari trobam un percentatge de 2,69 % d'homes i just un 0,52 % de dones; igualment, també trobam un nombre major d'homes en el nivell de cotització referent a la llicenciatura o una enginyeria superior (10,77 % d'homes i només 6,79 % de dones), per citar-ne alguns.

Distribució de treballadores i treballadors per tipus de relació laboral

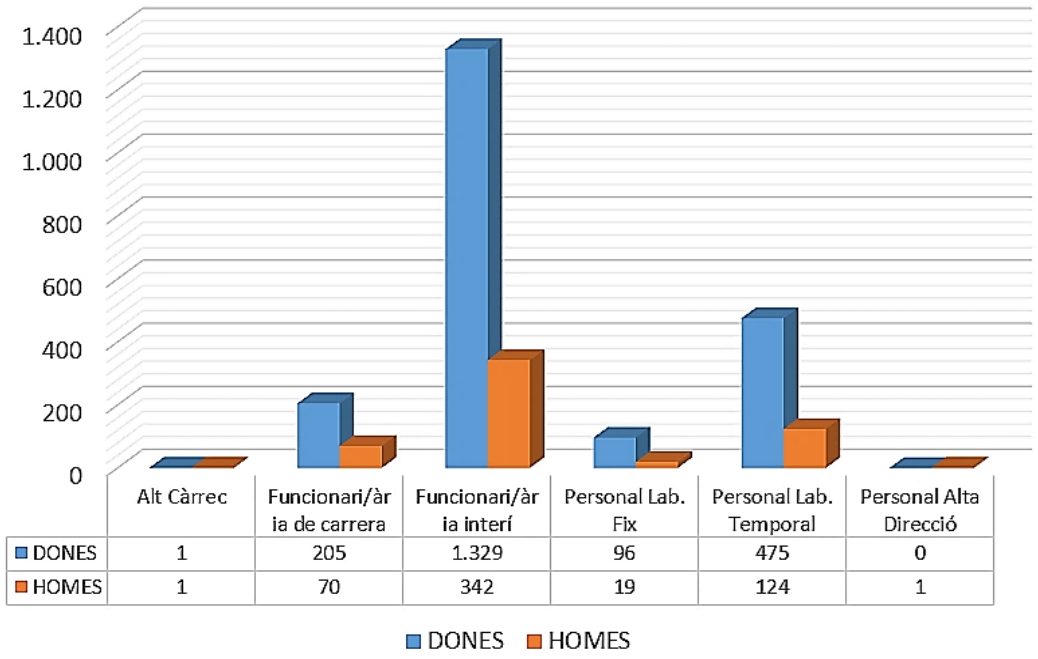

Pel que fa a la distribució del personal per tipus de relació laboral és molt significatiu, al marge de la distribució per sexe, el baix nombre de treballadores o treballadors funcionaris de carrera, que suposa només un 13 % del personal (i això, sense comptar el personal laboral temporal).

Taula de distribució de treballadores i treballadors per antiguitat i tipus de relació laboral

RELACIÓ LABORAL	ANTIGUITAT	DONES	HOMES
Funcionari/ària interí	0-5	851	238
	11-15	182	35
	16-20	116	17
	21-25	27	4
	26-30	3	0
	31-35	2	1
	6-10	148	47
Total Funcionari/ària interí		1329	342
Personal Laboral Temporal	0-5	291	73
	11-15	88	31
	16-20	46	11
	21-25	14	6
	31-35	1	0
	6-10	35	3
Total Personal Laboral Temporal		475	124
Personal Alta Direcció	0-5	0	1
Total Personal Alta Direcció		0	1
Alt Càrrec	11-15	0	1
	16-20	1	0
Total Alt Càrrec		1	1
Funcionari/ària de carrera	+40	1	0
	11-15	2	3
	16-20	58	8
	21-25	49	16
	26-30	31	14
	31-35	38	14
	36-40	26	15
Total Funcionari/ària de carrera		205	70
Personal Laboral Fix	+40	4	1
	11-15	1	0
	16-20	3	0
	21-25	16	2
	26-30	25	4
	31-35	27	9
	36-40	20	3
Total Personal Laboral Fix		96	19
Total general		2106	557

Si observam la gràfica de distribució de la classificació professional personal de l'IMAS, és evident el domini clar de les dones en la categoria de C2 (1.072 dones i just 190 homes), si bé la diferència no és tan significativa en la categoria de C1 (48 homes i 78 dones).

Gràfica del % de classificació professional del personal de l'IMAS

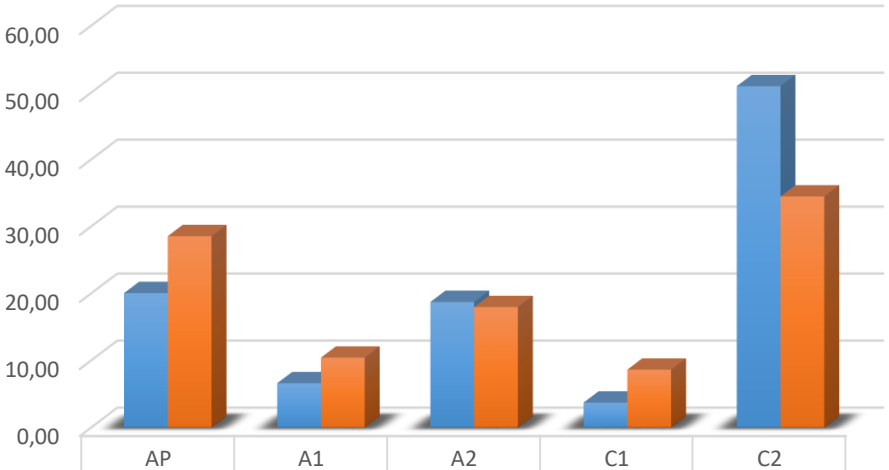

	AP	A1	A2	C1	C2
% DONES	20,04	6,60	18,71	3,70	50,95
% HOMES	28,55	10,41	17,95	8,62	34,47

Gràfica de la distribució de la classificació professional del personal de l'IMAS

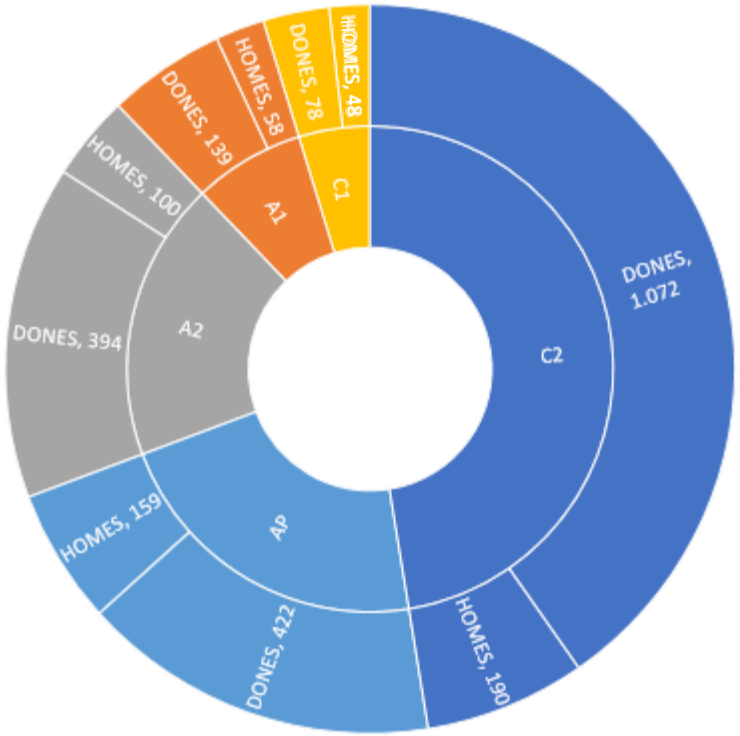

Distribució de treballadors i treballadores de l'IMAS per CD (complement de destí)

CD	DONES	% DONES	HOMES	% HOMES
Sense Inf	259	12,30	48	8,62
14	497	23,60	184	33,03
15	0	0,00	1	0,18
16	763	36,23	89	15,98
17	134	6,36	79	14,18
18	20	0,95	10	1,80
19	2	0,09	2	0,36
20	264	12,54	74	13,29
21	3	0,14	2	0,36
22	15	0,71	5	0,90
23	121	5,75	41	7,36
24	7	0,33	2	0,36
25	13	0,62	12	2,15
26	5	0,24	1	0,18
27	1	0,05	0	0,00
28	2	0,09	5	0,90
29	0	0,00	2	0,36
Total	2.106	100	557	100

Distribució de treballadors i treballadores de l'IMAS per CE (complement específic)

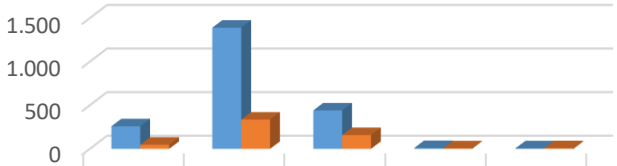

	Sense Inf	20-29	30-39	40-49	50-63
DONES	259	1.390	441	10	6
HOMES	48	336	158	7	8

Gràfica de la distribució del personal de l'IMAS segons jornada laboral

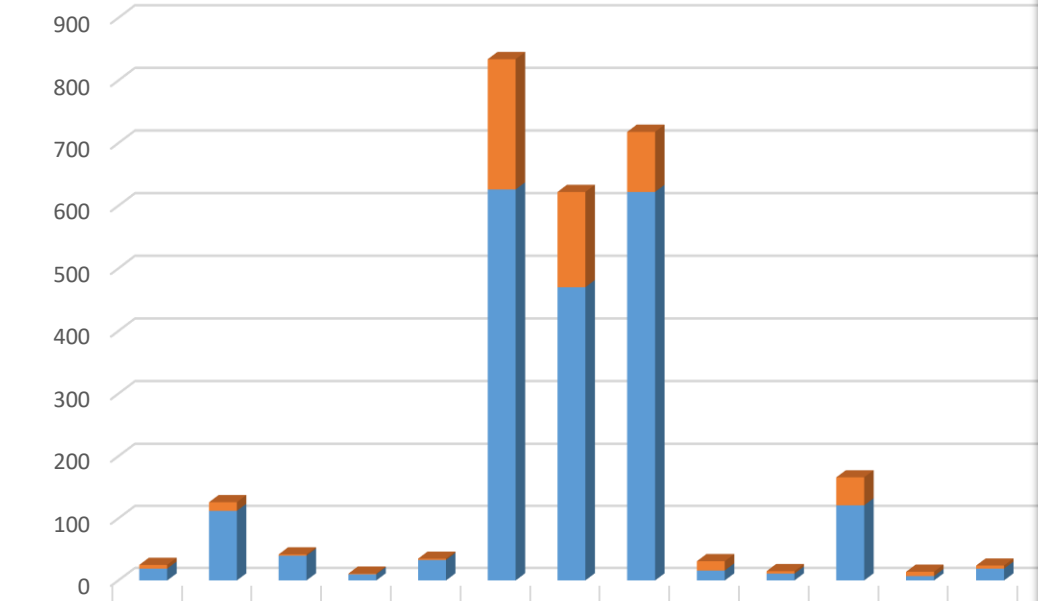

	F1	F2	F3	F4	R1	01	02	03	07	08	09	10	13
HOMES	6	14	2	1	2	208	152	96	15	4	45	7	5
DONES	19	112	40	10	33	626	470	622	16	11	121	7	19

F1	JORNADA ANUAL ESTABLERTA LEGALMENT PER AL PERSONAL LABORAL TEMPORAL DE L'IMAS PROCEDENT DE LA FUNDACIÓ, PRESTADA AMB CARÀCTER GENERAL DE DILLUNS A DIVENDRES EN RÈGIM D'HORARI FLEXIBLE
F2	JORNADA ANUAL ESTABLERTA LEGALMENT PER AL PERSONAL LABORAL TEMPORAL DE L'IMAS PROCEDENT DE LA FUNDACIÓ, PRESTADA AMB EL TORN A: DE DILLUNS A DIUMENGE AMB NITS
F3	JORNADA ANUAL ESTABLERTA LEGALMENT PER AL PERSONAL LABORAL TEMPORAL DE L'IMAS PROCEDENT DE LA FUNDACIÓ, PRESTADA AMB EL TORN B: DE DILLUNS A DIUMENGE SENSE NITS
F4	JORNADA ANUAL ESTABLERTA LEGALMENT PER AL PERSONAL LABORAL TEMPORAL DE L'IMAS PROCEDENT DE LA FUNDACIÓ, PRESTADA AMB EL TORN C: DE DILLUNS A DIVENDRES SENSE NITS
R1	JORNADA ANUAL DE 1642 HORES.
01	JORNADA ANUAL DE 1526 HORES PRESTADA DE FORMA CONTÍNUA
02	JORNADA ANUAL DE 1526 HORES PRESTADA EN DOS TORNS I/O CAPS DE SETMANA
03	JORNADA ANUAL DE 1526 HORES PRESTADA EN TRES TORNS
07	JORNADA DE PLENA DISPONIBILITAT
08	JORNADA A TEMPS PARCIAL
09	LA JORNADA D'AQUESTS LLOCS DE TREBALL SERÀ DE 1526 HORES ANUALS, PRESTADES HABITUALMENT DE 8 A 15 HORES, DE DILLUNS A DIVENDRES. LES HORES PRESTADES FORA DE LA JORNADA INDICADA SÓN CONSEQÜÈNCIA DE LA PROGRAMACIÓ ORDINÀRIA I ESTRUCTURAL DEL PROFESSIONAL I ES COMPENSARAN SETMANALMENT O MENSUALMENT, PRÈVIA SOL·LICITUD DEL TREBALLADOR, AMB LES CORRESPONENTS HORES DE DESCANS DURANT LA FRANJA HORÀRIA DE LA JORNADA HABITUAL. EL NOMBRE MÀXIM D'HORES A COMPENSAR NO SUPERARÀ EL 20% DE LA JORNADA SETMANAL
10	JORNADA ANUAL DE 1526 HORES, PRESTADA DE DILLUNS A DIVENDRES DE 8 A 14:15 I UN HORABAIXA CADA SETMANA DE 16:15 A 20 HORES. DURANT ELS MESOS DE JULIOL I AGOST I ELS DIES ESPECIALS DE NADAL I PASQUA L'HORARI SERÀ DE 8 A 15 HORES
13	JORNADA ANUAL DE 1526 HORES, PRESTADA DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 15 HORES I UN HORABAIXA DE 16 A 21 HORES

L'IMAS ofereix al personal diferents possibilitats de conciliació en cas de necessitat per cuidar menors d'edat o persones dependents. D'acord amb les dades d'aquest informe, un total de 203 persones varen sol·licitar alguna d'aquestes mesures, la gran majoria d'elles dones. Concretament, 176 dones varen demanar un permís de conciliació familiar o altres causes i just 33 homes, la qual cosa ens deixa entreveure la necessitat de conscienciar la societat de la importància que ambdós gèneres s'impliquin d'igual manera en les responsabilitats familiars.

Gràfica de la distribució per sexe del % del permís de conciliació familiar

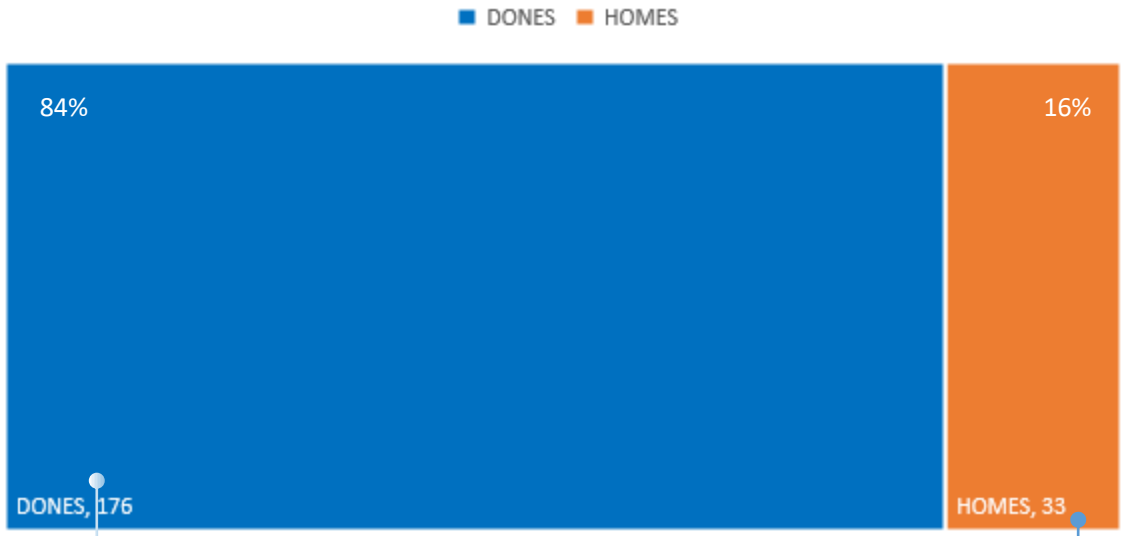

% del permís de conciliació familiar gaudides segons el total de treballadores o de treballadors

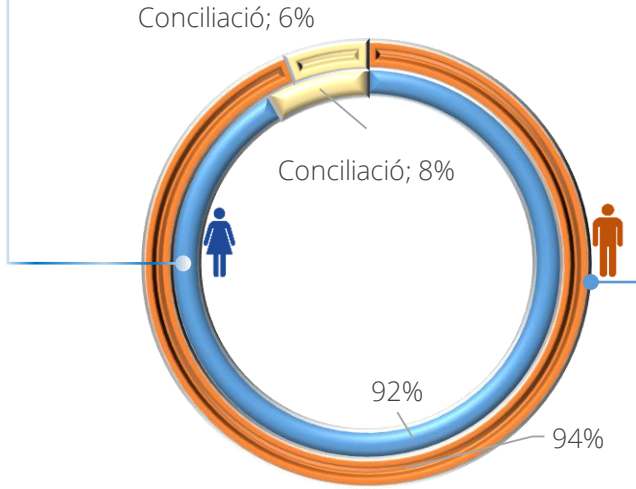

Gràfica de la relació de motius per gaudir del permís de conciliació familiar per sexe

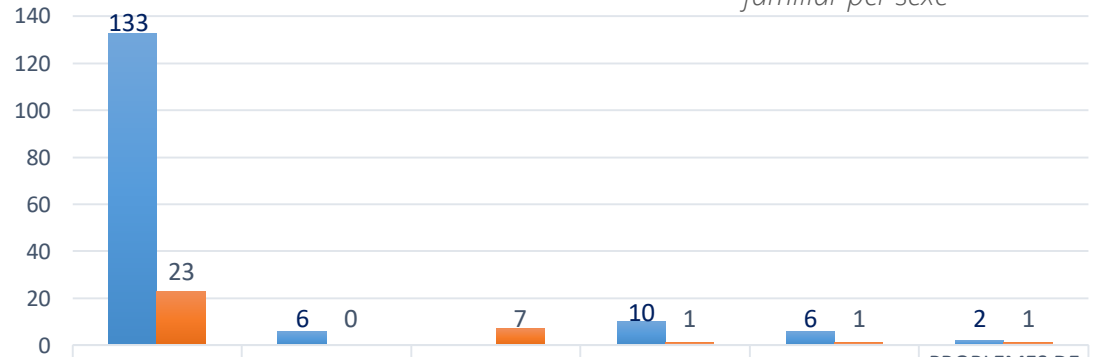

	CURA D'INFANT (MENOR O IGUAL A 3 ANYS)	CURA/GUARDA LEGAL PERSONA DISCAP	CURA D'INFANT (MAJOR 3 ANYS FINS A 12 ANYS)	VOLUNTÀRIA	CURA DE LA PARELLA / PARE O MARE INCAPACITATS	PROBLEMES DE SALUT (SENSE INCAPACITAT TEMPORAL O PERMANENT)
DONES	133	6	0	10	6	2
HOMES	23	0	7	1	1	1

Pel que fa al permís de conciliació familiar, cal anotar que un 8% de les dones gaudiren, durant el 2018 d'aquest permís, en concret foren 176 dones, mentre que en els homes el percentatge va ser del 6%, és a dir, 33 va ser el nombre d'homes que gaudiren del permís.

Pel que fa als principals motius que justifica la sol·licitud del permís de conciliació familiar podem afirmar que una de les principals causes és la cura d'infants menors de 3 anys, permís gaudit per 133 dones i 23 homes, la qual cosa suposa un 65,69% en relació als restants motius.

Pel que fa a la formació, la gràfica torna mostrar un nombre major de dones propenses a millorar el currículum formatiu, quelcom lògic, si tenim en compte la proporció major de personal femení a l'IMAS enfront del masculí. Els cursos relacionats amb la prevenció de riscos o serveis socials han estat els més exitosos, amb un total de 455 i 356 dones participants, respectivament.
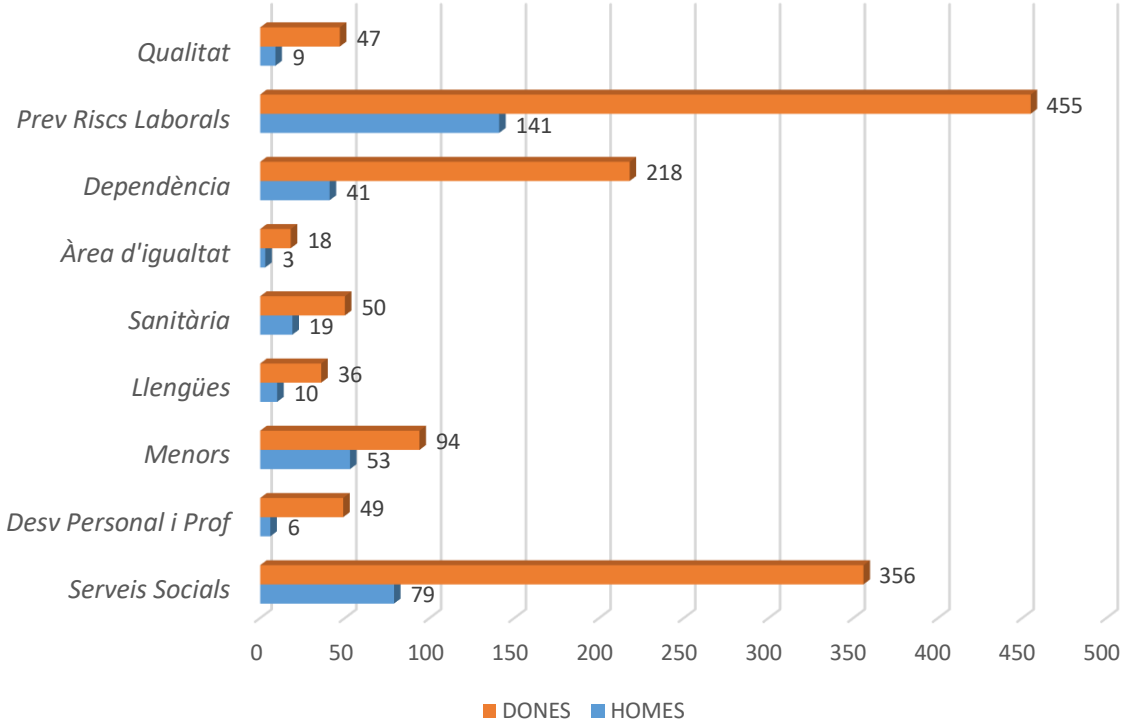
Gràfica participació del personal de l'IMAS al Pla de Formació 2018